

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2024/2025

Liatorps förskola

Det finns nån av varje sort,
Nån är lång och nån är kort
Nån är mörk och nån är ljus
Nån gillar tysthet nån gillar bus.
Nån kan springa, nån kan gunga,
Nån kan måla, nån kan sjunga.
Nån kan sy och nån kan spika,
vilken tur att alla är olika.
Minns alltid att du är unik,
För ingen annan är dig lik.

www.jespercaron.se

De sju diskrimineringsgrunderna:

1. Kön - kvinna eller man eller den som ska ändra/ har ändrat könstillhörighet.
2. Könsoverskridande identitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön.
3. Etnisk tillhörighet – nationellt/ etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknandeförhållande.
4. Religion eller trosuppfattning.
5. Funktionsvariation.
6. Sexuell läggning – homosexualitet, bisexuell eller heterosexuell läggning.
7. Ålder.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – till exempel slag och knuffar.
- Verbala – till exempel hot eller bli kallad könsord.
- Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning.
- Text – eller bildbundna – till exempel via sms eller via internet eller genom klotter.

Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!

Förskola: Liatorps förskola

Bakgrund och syfte: den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i skollagen att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete

för att motverka kränkande behandling av barn. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Förskolan följer även Barnkonventionen som blev till lag i Sverige 2020.



Dessa två är exempel av vad som står i Barnkonventionen.

Planen gäller: 2024-03-27 - 2025-03-27

Ansvarig: rektor

Barn, vårdnadshavare och personalens delaktighet i planen.

Barnens delaktighet sker genom reflektion och observation som pedagogerna gör utifrån barns perspektiv ex genom samtal, lek, tankekartor tillsammans med barnen och andra aktiviteter.

Vårdnadshavarna är delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal, trivselenkät samt dagliga samtal på förskolan. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling finns upphängd i våra hallar samt att vi lägger ut den i bloggen på IST-lärande. Under det årliga föräldramötet och varje utvecklingssamtal nämner vi och visar upp planen mot diskriminering och kränkande behandling för vårdnadshavare.

Vårdnadshavarna och föräldraföreningen som finns gemensamt för förskola och skolan i Liatorp har möjlighet att vara delaktig genom diskussioner och att ge feedback så att den känns aktuell för alla.

Vi kommer även lyfta planen mot diskriminering och kränkande behandling på höstens föräldramöte, där vi kommer diskutera planen i olika grupper där vårdnadshavarna har möjlighet att påverka den, vilket kommer synas i kommande plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen: detta dokument ska vara känt och ett "levande" dokument som används av alla som arbetar på förskolan. Planen genomsyrar verksamheten i det dagliga arbetet.

Utvärdering av förra årets plan.

Planen följs upp under året och alla pedagoger har möjlighet att systematiskt skriva in nya reflektioner, dessa reflektioner används sedan som utgångspunkt när den nya planen revideras.

Pedagogerna diskuterar planen mot diskriminering och kränkande behandling minst 1 gång per läsår.

Personalen har diskussioner kring förhållningssätt, barnsyn och bemötande såväl mot barnen, vårdnadshavare och mot varandra. Vi uppmärksammar tillsammans med barnen bland annat - att vara en bra kompis, vikten av att hälsa på alla och att man svarar när någon pratar med en.

Värdegrundsfrågor är ständigt förekommande i reflektioner, observationer och ett levande begrepp i verksamheten. Fortbildning sker genom att pedagogerna tar del av aktuell litteratur och forskning, men även föreläsningar inom ämnet.

Vi är medvetna om att det finns "dolda ytor" i verksamhetens miljö där det kan förekomma kränkningar som vi inte alltid är medvetna om. Detta förebygger vi genom att personalen är utspridda på avdelningen men även utomhus. Vi ändrar även om i inomhusmiljön tillsammans med barnen, när vi ser att leken inte fungerar ex i "köket". Under läsåret 2024 kommer vi även att arbeta och diskutera om barnens lärmiljöer under våra arbetsplatsträffar, detta kommer synliggöras i våra lärmiljöer ute i verksamheten.

Under undervisningssituationer delas barnen in i mindre grupper för att alla barn ska kunna komma till tals och bli sedda. Vårt material på förskolan är även normkreativa, det vill säga att materialet inte är bundet till de sju diskrimineringsgrunderna.

På trivselenkäten upplevde de flesta vårdnadshavarna att deras barn är trygga och trivs på förskolan. Majoriteten kände till planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Främjande insatser (grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra)

Kön: oavsett kön blir barnen bemötta likvärdigt, förskolans material och utrustning tillhör alla oavsett kön.

Könsidentitet eller könsuttryck: vi arbetar medvetet med varierande barnlitteraturer och samtalar med barnen om olika familjesammansättningar, vi använder ordet familj oavsett hur familjebilden är. Vi pedagoger har ett medvetet förhållningssätt när vi väljer böcker som vi köper in/lånar.

Etnisk tillhörighet: I vår verksamhet och utbildning uppmärksammar vi att det finns olika språk och att människor ser olika ut, men att alla är lika mycket värda ändå. Vi lyfter bland annat barnkonventionen och dess olika artiklar bland annat artikel 2 "Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter".

Religion eller annan trosuppfattning: Barnkonventionen genomsyrar vår verksamhet, där vi bland annat diskuterar och läser om dess artiklar tillsammans med barnen. Bland annat står det i barnkonventionens artikel 14 "Alla barn har rätt till att tro på vilken gud de vill, eller ingen alls". Utifrån barnens intresse berättar vi om olika högtider och varför de firas.

Funktionsvariation: vi bemöter alla barn utifrån sina förutsättningar och individuella behov. Vi läser litteratur där funktionsvariationer synliggörs, vi anpassar vår lärmiljö och vår pedagogiska utbildning och miljö.

Sexuell läggning: vi läser barnlitteratur med olika familjekonstellationer och vi gör barnen medvetna om att olika familjekonstellationer finns.

Ålder: vi delar in barnen i olika gruppkonstellationer, utifrån vårt mål i vår undervisning, vilka intressen som finns, vilka behov som finns och tar hänsyn till de förutsättningar som finns i barngruppen.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna:

Genom öppenhet och ärligt ifrågasättande lyfter pedagogerna sina dilemman hur vi bemöter och agerar i vissa situationer, detta sker på APT och reflektionstid i olika konstellationer. Även tillsammans med barnen.

Litteratur för pedagoger:

- Normkreativitet i förskolan.
- Lekande rätt: en förskola för barnens rättigheter (Barnkonventionen).

Litteratur för barnen:

- Kompisböckerna.
- Böcker från Funkibator (barnlitteratur ned utvecklingsfrågor inom funktionsvariationer).

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Vi pedagoger ska fortsätta vara närvarande vid de dolda platserna, både inomhus och utomhus, för att minimera riskerna för att kränkande behandling ska uppstå. Sådana platser är ex bakom backen, vid kojor, vinkeln vid Nyckelpigan och altanen.
- Vara närvarande pedagoger både i den fria leken och i undervisningssituationerna.
- Vi ska agera och stötta barn vid deras konflikter och konflikthantering även stärka barnen att våga berätta om sin känsla.
- Vi ska lyssna på alla barn även barnen ska lyssna på varandra.
- Utveckla och förändra lärmiljöer kontinuerligt efter barngruppens behov och förutsättningar.
- Vi ska bli bättre på att stötta varandra i det vardagliga arbetet men även stöttning i varandras mående.
- Göra vårdnadshavare mer delaktiga och uppmuntra till att våga påverka verksamheten och komma med förslag och idéer ex att de ska våga uttrycka detta vid utvecklingssamtal och på föräldramöten.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

- Vi ska fortsätta att utveckla vår förståelse för diskrimineringsgrunderna genom litteratur och ny forskning.
- Närvarande pedagoger och vara vaksamma om diskriminering eller kränkande behandling förekommer i verksamheten.
- Diskutera olika dilemman som både uppstått men som också kan uppstå.
- Fortlöpande diskussioner kring grundverksamheten, barnsyn, värdegrunden och vårt förhållningssätt.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkning och trakasserier sker)

- Alla pedagoger ska utveckla sin förståelse för diskrimineringsgrunderna.
- Inskaffa litteratur för både barn och personal som stärker vikten av olikheter och likheter, det berikar verksamheten.
- Använda barnkonventionen som ett levande verktyg.

- I den pedagogiska miljön ska pedagogerna underlätta och förtydliga kommunikationen med barnen genom att använda TAKK och visuellt stöd men även individuella instruktioner (om så behövs).
- Närvarande och stöttande pedagoger.
- Barnen ska få möjlighet att välja lekar efter intresse, utan att begränsas av stereotypa könsmonster.
- Barn ska inte behöva känna att de blir exponerade i samband vid blöjbyte eller toalettbesök.
- En kränkande upplevelse ska alltid tas på allvar.

Aktiva åtgärder:

- Vi ska arbeta för att barnen ska skapa tillit och trygghet till oss vuxna, tex. låta inskolningen ta sin tid och överflyttningen mellan avdelningar sker naturligt.
- Stötta varandra i observationer och reflektioner kring dilemman vi stöter på med öppna dialoger och diskussioner.
- Stötta och utbilda varandra i teoretisk kunskap som vi får bland annat genom fortbildning, föreläsningar och litteratur att omsätta det i praktiken – kollegialt lärande.
- Ge barnen tillfälle att få kunskap om demokrati och att olika åsikter accepteras.

Ansvariga: rektor och personal

Uppföljning: mars 2025

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- Barn kränker barn (vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ska agera omedelbart).
- Vuxna kränker barn (kollega lyfter dilemman med den berörda kollegan, vid upprepade tillfällen ska rektor informeras).
- Barn kränker vuxen (pedagogen samtalar direkt med barnet).

- Vuxen kränker vuxen (kollega lyfter dilemmat med den berörda kollegan, vid upprepade tillfällen ska rektorn informeras.)
- Pedagogerna ska vara medvetna om förskolans miljöer, tex. bakom backen, stängda dörrar och personalrum.

Personalen inom förskola verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på diskriminering och kränkande behandling. All personal inom förskolan har ett ansvar att gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende, som kan upplevas som diskriminerande eller kränkande.

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt ett personligt möte med de berörda. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller kränkande behandling från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavare anklagelser på allvar.

Kommer det till vår kännedom att diskriminering eller kränkande behandling har förekommit upprepade gånger ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till rektorn.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon av kränkande behandling på förskolan ska kontakta pedagogerna i första hand.

Allvarliga händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska dokumenteras och följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Rektorn ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen och vårdnadshavare). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Vi kommer under höstens föräldramöte lyfta planen mot diskriminering och kränkande behandling i olika grupper. Sedan kommer vi sammanställa vårdnadshavarnas tankar, idéer och synpunkter för att sedan synliggöra de i kommande plan. Under föregående föräldramöte hade föräldrarna inget att tillägga utan de tyckte att vår plan mot diskriminering och kränkande behandling var bra och tydlig.

Rektor informerar pedagogerna på förskolan om ärendet:

1. Information till rektor.

2. Rektor informerar verksamhetschefen för förskolan (huvudman).
3. Möte kring händelsen.
4. Åtgärder planeras.
5. Dokumentation av incidenten skickas till förvaltningen.
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs.
8. Uppföljningsmöte.

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstanke av diskriminering eller kränkande behandling. Rektor har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling:

Vad har inträffat?

.....
.....

När?

.....
.....

Vem såg händelsen/ fick informationen?

.....
.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga ex. vårdnadshavare?

.....
.....

Uppföljning – när och hur?

.....
.....

Dokumentet ifyllt av:

.....
.....

Datum:.....